УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Датум: 02.09.2016.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију:

Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду, 4. јула 2016. године.

Одлуком од 4. јула 2016. бр. 1905/1 Наставно-научног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта Дубравке Влаховић и теме докторске дисертације под називом: „Примена реторичких стратегија унастави правног енглеског језика“.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Ана Елаковић-Ненадовић, доцент, ментор, ужа научна област Неохеленистика, Катедра за неохеленске студије, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, изабрана у звање 07.10.2008., последњи избор 18.11.2014.

2. др Ивана Трбојевић-Милошевић, доцент, члан Комисије, ужа научна област Англистика, Катедра за англистику, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, изабрана у звање 17.09.1999., последњи избор 09.06.2015.

3. др Драгана Димитријевић, доцент, спољњи члан Комисије, ужа научна област Класичне науке, Одељење за класичне науке, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, изабрана у звање 18.09.2012.

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Дубравка Влаховић рођена је 9. јуна 1987. године у Приштини. Завршила је гимназију „Светозар Марковић“ у Нишу као један од најуспешнијих ђака, а 2009. године је дипломирала Енглески језик на Факултету за правне и пословне студије „Др Лазар Вркатић“као студент генерације. Мастер студије завршава на истом факултету у Новом Саду 2012. године са мастер радом под насловом *The Acquisition of Foreign Culture-bound Elements among Deaf Teenagers in the Serbian Speech Environment.* Исте године уписује докторске студије на Филолошком факултету у Београду.
2012. добија Ц2 сертификат *The Certificate of Proficiency in English (CPE), University of Cambridge ESOL Examinations* (*Cambridge ESOL Level 3 Certificate in ESOL*

International). Члан је удружења као што су *Друштво младих лингвиста* и *ELTA* (English Language Teachers' Association).

Од 2013. године запослена је као асистент на Факултету за правне и пословне студије „Др Лазар Вркатић" у Нишу, где држи вежбе из предмета који се баве стручним енглеским језиком, а посебно правним, као што су: Увод у правни енглески језик, Енглески језик у пословном праву, Правни енглески у савременом пословању, Превођење општих и правних текстова, Превођење научних и стручних текстова, Технике превођења, Консекутивно и конференцијско превођење и Пословни енглески језик. Учествује на домаћим и међународним научним скуповима и објављује научне радове.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

- Vlahović, D. (2015). „Kreiranje silabusa predmeta Engleski za posebne namene". *International Journal KNOWLEDGE: Scientific and Aplicative papers, Vol.11/2, ISSN 1857-92,*187-191,Instituteof Knowledge Management, Skopje, Macedonia.
- Vlahović, D. (2013). "Overcoming the Challenges of Legal English Teaching." *Proceedings of the 1st International Conference on Teaching English for Specific Purposes ESP Niš 2013: Connect and Share*, 68-78. Niš: Faculty of Electronic Engineering, University of Niš.
- Vlahović, D. (2012) "Communication in the Culture of the Deaf". Zbornik *Jezik, književnost, komunikacija: Jezička istraživanja,* 474-483. Niš: Filozofski fakultet. (COBISS.SR-ID 190409740)
- Vlahović, D. (2012). *The Acquisition of Foreign Culture-bound Elements among Deaf Teenagers in the Serbian Speech Environment*, Master rad, Fakultet za pravne i poslovne studije Dr Lazar Vrkatić, Novi Sad.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидому биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Дубравка Влаховић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложена др Ана Елаковић-Ненадовић, доцент Филолошког факултета у Београду, Катедра за неохеленске студије.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. *Prevođenje anti*
2. *kog retorskog teksta: primer Likurga,*VI Simpozijum *Kontrastivna jezička istraživanja*, Zbornik radova, Novi Sad, 1999, стр. 63-67.(ISSN 0352-1745)
3. *Превођење као прожимање истог и различитог у језицима и културама*,

Примењена лингвистика, бр. 3, Нови Сад, 2002, стр. 83-85.

4. *Рецепција античких реторичких и филозофских термина у српском језику,* Примењена лингвистика, бр. 6, Нови Сад, 2005, стр. 37-43. (ISSN 1451-7124)
5. *Beseda kao istorijski izvor: primer Eshina,* Хеленске свеске, бр. 1, Београд, 2007, стр. 55-64. (ISSN 2217-2009)
6. *Улога трагедије у Ликурговом беседништву*, Хеленске свеске, бр. 3, Београд, 2009, стр. 93-99. (ISSN 2217-2009)
7. *Традиционални обрасци беседничког убеђивања у Есхиновој реторици,*Истраживања, Нови Сад, 2012, стр. 111-122. (ISSN 03502112)
8. *Tradicionalni retoričko-hermeneutički obrazac i savremeni oblici komunikacije*, Šesti međunarodni interdisciplinarni simpozijum *Susret Kultura*,Zbornik radova, Novi Sad, 2013,str. 611-622. ISBN 978-86-6065-184-8
9. *Проблем адекватног превођења основних правних термина у Богишићевом Општем имовинском законику*, Истраживања, Нови Сад, 2013, стр. 349-357. ISSN 03502112
10. Elakovi
11. -Nenadović, A., Stoji
12. ić,Ο ρολος της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας στη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής στο Πανεπιστήμιο του Βελιγραδίου. Пети европски конгрес неохеленских студија "Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία", Τόμος Α, Αθηνα 2015, p. 823-839

Комисија сматра да др Ана Елаковић-Ненадовић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област реторика.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе: „Примена реторичких стратегија у настави правног енглеског језика", **прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.**

2. предмета (проблема) истраживања:

Опис теме.

У пријављеној дисертацији кандидаткиња ће истражити значај имплементације одређених реторичких стратегија у настави правног енглеског језика. У XXI веку реторика као скуп беседничких правила и основа лепоречја, симболизује много више од античких реторичких постулата – она представља и веома важну компоненту различитих врста јавног наступа савременог доба. Тако и професор мора деловати сугестивно и самоуверено и мотивисати своје студенте да се заинтересују за предмет који је често преобиман, збуњујући или једноставно сувопаран и незанимљив. Предмет као што је правни енглески језик, кога одликују многобројне речи и фразе из латинског и француског језика, синоними, архаични термини, скраћенице, дуге и комплексне реченице, а често и недостатак интерпункције, јако је захтеван и од изузетне је важности посветити пажњу јасном излагању и успешном усвајању градива током наставе. Правни енглески језик често је неразумљив и самим изворним говорницима, стога је потребно много труда да се студенти заинтересују за предмет који им на самом почетку учења делује тешко. Кандидаткиња полази од претпоставке да је за мотивацију студената и добар радни амбијент у учионици задужен првенствено професор, који

може донети на час пропратни материјал, додатне реквизите и наставне материјале, а његова главна улога се манифестује у начину презентовања градива, што подразумева, пре свега, излагање поткрепљено занимљивим примерима, илустрацијама, предлозима, питањима, хумором. На правним факултетима у Србији правни енглески језик је најчешће изборни предмет, а ниво компетенције у енглеском језику је код студената права различит, те мотивисање многобројних и преоптерећених студената права да уче енглески језик, представља велики изазов за саме предаваче.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у области реторике подобан за израду докторске дисертације.

3. Библиографија прелимираних истраживања:

Кандидаткиња је приложила библиографију са преко шездесет библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

1. АВРАМОВИЋ, С. (2009), *Rhetorike techne: вештина беседништва и јавни наступ*, Београд: Службени гласник

2. ANTHONY, L. (1998), "Defining English for Specific Purposes and the Role of the ESP Practitioner." *Center for Language Research 1997 Annual Review,*:115-120.

3. АРИСТОТЕЛ, (2000), *Реторика,* Београд: Плато

4. ASTIKA, G. (2009). „The Role of Needs Analysis in English for Specific Purposes." *TEFLIN Journal:A publication on the teaching and learning of English*, *10*(1).

5. BADEA, E. C. (2012), "Teaching legal english as a second language." *Anale. Seria Stiinte Economice. Timisoara, 18,* 829-833.

6. BROWN, H.D. (2007), *Principles of Language Learning and Teaching.* New York: Pearson Education.

7. BROFI, DŽ. (2015). *Kako motivisati učenike da uče.* Beograd: Clio.

8. BRUMFIT, C.J. (1980), *Problems and Principles in English Teaching.* New York: Oxford: Pergamon.

9. BUGARSKI, R. (1996), *Lingvistika u primeni.* Beograd: Čigoja štampa.

10. BYRAM, M. (2004), *Routledge encyclopedia of language teaching and learning*. Psychology Press.

11. ВАСИЋ, С. (1977), *Говоруразреду,*Београд: Просвета

12. ВЕЛИМИРАЦ, С. (2011), "Изазови са којима се наставник језика струке сусреће у пракси." *Језик струке: Изазови и перспективе, бр.2,* Београд: 619-624.

13. ВУКИЧЕВИЋ, Б. (2008), *Правни речник, енглеско-српски,* Београд: Језикословац.

14. ВУКИЧЕВИЋ, Б. (2008), *Правни речник, српско-енглески,*Београд: Језикословац.

15. VULFOLK, A., MALKOLM H., VOLKAP, V. (2014). *Psihologija u obrazovanju* (I-III). Beograd: Clio.

16. VUČO, J. (2009), *Kako se učio jezik: pogled u istoriju glotodidaktike od prapočetka do Drugog svetskog rata.* Beograd: Filološki fakultet.

17. GARDNER, R. C. (2001), „Language Learning Motivation: the Student, the Teacher, and the Researcher."*Texas Papers in Foreign Language Education*, 6, 1-18.

18. GERCHEVA-NESTOROVA, G. T. RACHOVSKA, Y. K. (2009), Teaching LSP in the 21st Century: A Communication Perspective. *Jeziks truke: Teorija i praksa,* Belgrade, University, 237-245.

19. GROOT DE, G-R. (1998), "Language and Law." In *Netherlands Reports to the Fifteenth International Congress of Comparative Law* 21-32. Antwerp & Groningen: Intersentia.

20. DÖRNYEI, Z. USHIODA, E. (2013), *Teaching and researching: Motivation*. Routledge

21. DORNYEI, Z. (1994), Motivation and motivating in the foreign language classroom. *The Modern Language Journal,* 78, 273-284.

22. DUDLEY-EVANS, T. &ST. JOHN, M. J. (1998). *Developments in English for Specific Purposes: A multi-disciplinatory approach.* Cambridge: Cambridge University Press.

23. ДУРБАБА, О. (2011), *Теорија и пракса учења и наставе страних језика.* Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

24. ИВАЊИ, И. (1953), *Вештинаговорења,* НовиСад

25. IGNJATOVIĆ, G. (2012), *Legal English Files. 1, Intermediate Coursebook = Pravni engleski 1*, Niš : Pravni fakultet, Centar za publikacije.

26. JANKOVIĆ, N. (2011), "LSP – A Lifelong Challenge." *Jezik struke: Izazovi i perspektive, No.2,* Belgrade:69-82.

27. ЈЕЗЕРСКИ, С. (*1969), Четрдесет пет минута, Записи о педагошком мајсторству,* превео Михаиловић, Х. Врање, Међуопштински просветно-педагошки завод.

28. KVINTILIJAN, (1985), *Obrazovanje govornika.* Sarajevo: Veselin Masleša.

29. KOCBEK, A. (2008), "The Cultural Embeddedness of Legal Texts." *Journal of Language & Translation 9-2*

30. KUBA, L., KOKING, DŽ. (2004), *Metodologija izrade naučnog teksta; kako se piše u društvenim naukama.* Podgorica-Banja Luka: CID-Romanov.

31. LAER, C.J.P. Laer T. (2006), "The shortage of legal dictionaries translating European languages." *Terminology*, Vol. 13, (1). 85-92.

32. LEVI, J. N. (1994), *Language and law: a bibliographic guide to social science research in the USA*. Chicago: American Bar Association. Commission on College and University Legal Studies

33. LIEBENBERG, E. (2007), "Reconciling Language Teaching and Legal Concepts." *Academic Exchange Quarterly*, Vol. 11, No. 1. Preuzeto sa web stranice: http://www.thefreelibrary.com/Reconciling+language+teaching+and+legal+concepts.-a0165912638

34. LOJKO, M. O. (2011), "Teaching Legal English to English Second Language Students in the US Law Schools." *Respectus Philologicus. N.19.*(24), 200-211.

35. MELLINKOFF, D. (1963), *The Language of the Law.* Boston: Little, Brown & Company.

36. MISHCHENKO, V. (2010), "Terminology Translation in Teaching Legal English." *English for Specific Purposes World, Issue 29, Volume 9*, 1

37. NUNAN, D. (1991), *Language teaching methodology: A textbook for teachers.* Prentice Hall.

38. NUŠIĆ, B.(2009), *Retorika -nauka o besedništvu*, Beograd: Просвета

39. PETROVIĆ, S. (1995), *"Retorika. Teorija-Istorija-Praksa",* Beograd: Savremena administracija

40. PLATON (1955), *Ijon, Gozba, Fedar.* Beograd: Kultura.

41. PLATON (1968), *Protagora, Gorgija.* Beograd: Kultura.

42. POPOVSKA, S. (2011), "Some Implications of ESP for the Personal Growth of Teachers and Students." *Jezik struke: Izazovi i perspektive, br.2,* Belgrade:98-106.

43. РАИЧЕВИЋ, В. (2009), *Методологија истраживања у методици наставе страних језика.* Београд: Чигоја штампа.

44. РАИЧЕВИЋ, В. (2013), *Мотивација и креативност у настави страних језика.* Београд: INTERPRESS.

45. RICHARDS, J.C., RODGERS, T.S. (1986), *Approaches and methods in laguage teaching.* Cambridge: Cambridge University Press.

46. STANOJEVIĆ, M. (2011), Legal English – Changing Perspective. *FACTA UNIVERSITATIS. Series: Linguistics and Literature, Volume 9, No. 1,* 65-75.

47. СКЉАРОВ, М. (1993), *Теорија и пракса у настави страних језика,*Загреб: Школска књига

48. СТАНОЈЕВИЋ, О. АВРАМОВИЋ, С.(2007), *Основи реторике и беседништва*, Београд

49. СТАНОЈЕВИЋ, О. АВРАМОВИЋ, С.(2003), *Ars Rhetorica – вештин беседништва*, Београд

50. SYSOYEV, P. V. (2000), Developing an English for Specific Purposes course using a learner centered approach: a Russian experience. *The Internet TESL Journal*, *6*(3), 18-23.

51. TABS, S. (2013), *Komunikacija: principi i konteksti*. Beograd: Clio.

52. ТАДИЋ, Љ. (1995), *Реторика – Уводу вештину беседништва,* Београд

53. ТОМИЋ, З. (2003), *Комуникологија,* Београд: Чигоја

54. ТРШКАН, Д. (2006).Мотивацијске технике у настави. *Повијест у настави*, 4.7 (1):19-28.

4. циљеви истраживања

Циљеви

Примарни циљ овог истраживања је утврђивање значаја и места реторике у методици наставе енглеског језика, посебно када је реч о енглеском језику струке. Стога, основни задатак предложене дисертације биће да се утврди у којој мери реторичке вештине и стратегије професора играју улогу у мотивацији студената који уче правни енглески језик, као и проналажење иновативних модела у настави који би позитивним утицајем на мотивацију студената, довели до успешне наставе и лакшег савладавања градива из овог предмета. Правни енглески језик је врло специфичан језик струке који изискује пуно ангажовања и посвећености од стране професора, али и од самих студената. Предмет који студенти права слушају у Србији само један или два семестра и у којем се први пут сусрећу са обимном и веома захтевном правном терминологијом на енглеском језику, може се са успехом савладати уз умешност професора да придобије наклоност студената и мотивише их за градиво које је тешко разумети без претходног искуства у пракси. У овом истраживању акценат ће бити стављен на неке од основних реторичких компоненти које могу допринети успешности наставног процеса, као што су: глас (артикулација, интензитет, гласност, интонација, темпо), личност професора (образовање, сугестивност, темперамент, духовитост, ведрина), значај различитих наставних средстава.

Хипотезе

По узору на Гарднеров (2001) друштвено-образовни модел у којем се износи да учење страног језика зависи од способности и мотивације онога ко га учи, а да је један од главних мотиватора управо предавач који мора имати знање, вештину, личне карактеристике и способности да пренесе знање и да охрабри да се усвоји градиво, основна хипотеза овог истраживања је да је улога предавача у настави правног енглеског језика кључна за мотивацију студената. Мотивација се у великој мери постиже кроз говор са добро утемељеном аргументацијом и познавањем предмета, уз личност предавача која одише ауторитетом и карактеристикама које могу да изнесу тако комплексну садржину предмета, али и уз страст и осећајност које привлаче и приближавају студенте предмету који се учи.

Кандидаткиња сматра да, ако ученик има разлоге практичне природе који везују учење страног језика, у овом случају пословног енглеског језика, за каријеру и образовање, онда ће такви ученици бити мотивисани за полагање овог испита јер ће им стечено знање из овог предмета помоћи у даљем школовању и каријери.

5. очекивани резултати

Истраживање ће показати која је улога и допринос реторике и њених традиционалних начела у реализацији наставног плана и програма, када је у питању правни енглески језик. С тим у вези, размотриће се и улога наставника као беседника, али и ученика било да се и сами нађу у улози беседника, било да представљају наставников аудиторијум. Посебна пажња биће посвећена и структури самог излагања (беседе). Такође, очекује се да емпиријско истраживање потврди како постоје недостаци у настави, као и да се јасно дефинише где леже највећи проблеми. Уколико се утврди да је постављена хипотеза поткрепљена резултатима спроведеног истраживања, по мишљењу аутора, то ће бити мали, али значајан корак ка усмеравању пажње на изузетну важност реторике у настави, што ће допринети ефикасности наставе страних језика, а поготово настави језика струке као што је правни енглески језик.

6. план рада

План рада има следећу структуру:

1.Увод

2.Реторика: 2.1. Дефиниција реторике, 2.2. Почеци и развој беседништва – најзначајнији представници, 2.3. Врсте беседништва, 2.4. Реторичка тријада – беседник, беседа, аудиторијум, 2.5. Јавни говор и public speaking

3. Правни енглески језик 3.1. Зачетак, 3.2. Карактеристике, 3.3. Форма, 3.4. Вокабулар, 3.5. Стил, 3.6. Разлике између писаног и говорног правног енглеског, 3.7. Настава страног језика струке, 3.8. Настава правног енглеског језика у Србији, 3.9. Изазови, 3.9.1. Изазови за предавача, 3.9.2. Изазови за ученике

4. Глотодидактика: 4.1. Преглед најзаступљенијих метода у савременој настави страних језика, 4.2. Дидактичко тројство: *наставник* – образовање, стручност, компетентност, *језик* – структура предавања, начин презентовања градива, *ученик* – особености ученика, 4.3. Медији у настави страних језика – визуелни, аудиовизуелни, аудитивни

5. Мотивација ученика у настави страних језика: 5.1. Интегративна и инструментална мотивација, 5.2 Наставник као мотиватор, 5.3. Мотивационе стратегије

6. Емпиријско истраживање: 6.1. Методологија истраживања, 6.2. Предмет истраживања, 6.3. Циљеви истраживања, 6.4. Хипотезе, 6.5. Методе истраживања, 6.6. Резултати истраживања и дискусија

7. Закључак

7. методе истраживања

Истраживање ће се одвијати у две фазе, прва фаза ће бити теоријска, а друга емпиријска. У теоријској фази рада кандидаткиња ће се бавити улогом и значајем реторике, њеним елементима, врстама беседништва, а посебно карактеристикама судског беседништва. Ближе ће се дефинисати и сам правни енглески језик као језик струке или језик за посебне намене, његови почеци, карактеристике, форма, вокабулар, стил, разлике између писаног и говорног правног енглеског, настава овог предмета, настава у Србији, изазови, превођење, проблем наставних материјала итд. У теоријском делу рада посебна пажња посветиће се дефинисању мотивације, мотивацији у учењу, мотивацији у настави и мотивационим стратегијама. У емпиријском делу истраживања анкетираће се узорак, а затим обавити евалуација добијених резултата. Упитник ће бити мешовитог типа, а узорак ће чинити студенти права који слушају и полажу правни енглески језик на правним факултетима у Београду, Крагујевцу и Нишу.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Дубравка Влаховић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области реторике.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Ана Елаковић-Ненадовић подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултетаУниверзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Дубравке Влаховић и предложене теме докторске дисертације „Примена реторичких стратегија у настави правног енглеског језика“, а да се за ментора именује др Ана Елаковић-Ненадовић, доцент Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. др Ана Елаковић-Ненадовић, доцент Филолошког факултета у Београду

2. др Ивана Трбојевић-Милошевић, доцент Филолошког факултета у Београду

3. др Драгана Димитријевић, доцент Филозофског факултета у Београду